

Udział tkanki łącznej w budowie tchawicy żubra *Bison bannus* (L.) ze szczególnym zwróceniem uwagi na włókna kolagenowe - badanie wstępne



Wstęp

Badania anatomiczne dotyczące układu oddechowego żubra *Bison bannus* (L.) zostały przeprowadzone w minionym stuleciu. Inni autorzy dokonali szczegółowego opisu położenia i kształtu tchawicy żubra. Zmierzono również poszczególne odcinki tchawicy oraz chrząstki krtani.

Cel

Celem obecnego badania było określenie udziału tkanki łącznej w budowie tchawicy żubra ze szczególnym zwróceniem uwagi na włókna kolagenowe.

Material i metody

Materiał przeznaczony do badań pobrano od 3 dorosłych żubrów pochodzących ze stada wolnego z terenu Puszczy Knyszyńskiej. Zwierzęta eliminowano w ramach płatnych odstrzałów selekcyjnych z powodu chorób. Pobrano wycinki tchawicy, które następnie utrwalono w formalinie zbuforowanej. Materiał prowadzono techniką parafinową. Zastosowano barwienie metodą trójbarwną Azan oraz czerwienią Syriusza. Preparaty oglądano w mikroskopie świetlnym firmy OLYMPUS BX51.

Wyniki

W preparatach mikroskopowych tchawicy żubra widoczne błona śluzowa, podśluzowa oraz przydanka. Na powierzchni błony śluzowej nabłonek wielorzędowy migawkowy, z komórkami cylindrycznymi uszeregowymi i licznymi komórkami kubkowymi. W błonie właściwej błony śluzowej widoczne cienkie włókna kolagenowe ułożone równoległe do powierzchni błony podstawnej nabłonka wielorzędnego. W błonie śluzowej obecna pojedyncza grudka chłonna. W błonie podśluzowej widoczne grube pęczki włókien kolagenowych oraz chrząstka szklista z licznymi chondrocytami w jamkach chrzęstnych. W części centralnej chrząstki jamki chrzęstne zawierające do 5 - 6 okrągłych chondrocytów. Pod chrząstką jamki chrzęstne mniejsze, zawierające spłaszczone chondrocyty w liczbie od 2 do 3. Chrząstka szklista pokryta cienką warstwą chrzęstnej zbudowanej z tkanki łącznej włóknistej zbitej o utkanie nieregularnym. W chrzęstnej widoczne grube włókna kolagenowe tworzące pęczki, ułożone równoległe do powierzchni chrząstki. W błonie podśluzowej tchawicy obecne gruczoły tchawicze, surmowicze śluzowe. Odcinki wydzielnicze gruczołów otoczone cienkimi włóknami kolagenowymi. Błona podśluzowa pokryta przydanką zbudowaną z tkanki łącznej luźnej, zawierającą liczne naczynia krwionośne tętnicze i żyłne. Naczynia tętnicze - o regularnym świetle. Naczynia żyłne - o nieregularnym świetle. W błonie środkowej tętnic i żył widoczne komórki mięśniowe gładkie ułożone okrężnie. Między komórkami mięśniowymi gładkimi bardzo cienkie włókna kolagenowe. W przydankach naczyń tętniczych i żylnych tkanka łączna z licznymi, grubymi pęczkami włókien kolagenowych. Cienkie włókna kolagenowe widoczne również w tkance tłuszczowej tchawicy.

Wnioski

W badanie mikroskopowym tchawicy żubra nie stwierdzono odrębności w porównaniu do tchawicy innych ssaków z rzędu parzystokopytnych.

